Budapest, 6. Feber 1888. Neue Jüdische Pester Zeitung. Fünfter Jahrgang Nr. 16.

נייע יידישע פעסטער צייטונג

אָרגאַן פיר פאָליטיק, האַנדעל, פערקעהר אונד יידיש-כאַנעסיאָנעלע אינטערעסען.

redigirt von Dr. Moritz Burian in Budapest.

פּרענומעראַציאָנס-פּרייס: פיר דעם בלאַטעס אמסטם פּרייסאַנד.-בוילאַנד.
פיר שטעטיגע-אונסגאַנד:
גאַנציאָהריג 3 גולדען, האַלבּיאָהריג 4 גולדען, פיערטעליאָהריג 2 גולדען.
פיר ווייטערלאַנד:
גאַנציאָהריג 5 גולדען, האַלבּיאָהריג 3 גולדען, פיערטעליאָהריג 2 גולדען 50 קר.

פּרענומעראַציאָנס-אָנזאָגלעריי, ווערט אַלע מאָנאַטען אונד יעדע נומער אַפּאַרט צו אַדרעסירען דיר מאָריץ בוריאַן אין בודאַפּעסט.
Moritz Burian in Budapest.

אַנזייגען ווערען אָנגענומען פון נעשעפטס-לייטערן, אין דער אַדמיניסטראַציאָן פון בלאַט, אונד אין אַלע אַנזייגען בּיראָס.

רעדאַקציאָן אונד אַדמיניסטראַציאָן: וואַיסצנער-בולוואַרד מאַרגאַרעטען-הויף.

בודאַפּעסט מאָנטאָג, כד' שבט ה תרס"ח. | רעדאַקטאָר: מ' עהרענטהייל.

איין איבערראשענדעס עראייגניס.

דאס בּיכּלעך צווישען אינדערעד מאָראַיטיש אונד דיישעלאַנד.

דיא איבערראשענדע איינדרוקס, אין וועלכע דיא נעזאַמטסאַכען דער דייטשעראַט פון אַ. דיזען פּרייסאַנד, 6 אדר. בעגעסס, פערזיכטיג וואר. דיי איזט נעראַדעזו אונבעשרייבלך. דאס אונגאַרישע אמסטם-בלאַטס: „Budapesti Közlöny" וועלכעס בעזאַמענדעלך עדיען מאַנ אלס „מאַרגען-בלאַטס" עדיען מוס, איזט נעמעהר אַפּ-יזען אַ פּרייסאַנד. דאס עדיס. שטאַמל ווייס דיינעס בעשעדענען, איך אלס „אבענד-בלאַטס" עדיען מעגען. שאַן דיעזער אומשטאַנד אַלליין דיא אייזרע דיז. דאס דיזעס בלאַטס עזשיאַס אונ. נעזאַנדבעס עזשטאַלטס. דיססעס מיטטהיילונג אום אירענער אינגס נעזונדע אינאַלטשעבבאַר! אין דער טהאַט עזנטהעלט דיזעע אבענד-אויסגאַבע דעס אמסטס-בלאַטעס נעטס נעריינגערטס אלס דען בּיז. דער נעדיכט נעזאַמלעטעזען אַרטיקעל אונד אַבער דאס אַט 7. אָקטאָבער 1879 נעשאַפענעע בּיכּלעך בּיזיטס עס. טערריס-אונגאַרן אונד דעס דייטשען ריכּע. דיזער דורך אַלליע 9 אַהרע עדיס נעהאַלטענע פּרעס-טיאַ עדיטיע נון צו גלייכער שטונדע אין בּרעסלאַו, וויען אונד בּרינא-פעסט. נאַכדעם נון דאס בּיכּלעך אמסטס-בלאַטס: „דער ריכּס-אַנצייגער" אונד דאס „וועכנער אמסטס-בלאַטס: „דיא אבענד-אמסטס" עבען שטעטס אלס אבענד-בלאַטער-ערשיין. מיטטעל איך פאַס אונגאַרישען אמסטס-בלאַטעס: „Budapesti Közlöny". דיעססאַר אמסטס-בלאַטס-ווייז אינגז אבענד-אוסגאַבע אַפּ-אַרבייטעט ווערדען. דאס אַט דיזעס דאַכּ-ווייסטיג שטאַמטס-אקטענשטיק אין וויען אונד בּערלין אים עזיכערלך אַ-דיזער פּרעס. פּענעשטיג ווערדען. אלס אין בּריא-פעסט! ווי זאַר. לון פאַר אַרדעס דיזעס אכטען-שטיק. ווילכעס מיט אַלליעס רעכטע דען טשעל „פּיזיטרענס-פּע-טיאַ" פּערדיזעס. אונדערען נעשאַפטעזען לעזערן אין אַפּאַרטען מטטהייל. מיט וועכנאַכסטנס דער שטוזאַס לאַנגאַפּטיגען אַרטיקעל-נעזעטצעס דער. בּיזשעטהס דער. ווילכע אַרטיקעל. מיט וועכנאַכסטנס דער. אַנגעלעגענהייט אונד אַרטיקעל-נעזעטצעס אונד אַבער. אַרטיקעל אונד אַרטיקעלן.

אַרטיקעל I.

אַללעס ווידער פּערהאַפּטען אונד נעגען דען אויס. ריכטען אונזעס דיעזער בּיזיטען דער האַנען קאַנטאַראַנטען (פּער. טראַגס-לייטערען). אייגענס דער בּיזיטען ריכּע אין דייטשלאַנד אונד אַנגעזעהן ווערדען, וו זיי דאַ דער האַנען קאַ. טאַראַנטען פּערפּאַסטעס. אינאַנדער מוס דער נעזאַמטס. שען קרעגס. מאַכטס אַזאַרער ריכּע בּיזיטעשטהען אונד דעמנאָכּס דען נור נעמעזאַגס אונד אַבער. אַרטיקעלס מיטגעטהייל צו שעפטען.

אַרטיקעל II.

ווידער אייגער דער האַנען קאַנטאַראַנטען שהיילע אין אייגער אַנדערען מאַכט (דאס היסס: נישט אין דייטשלאַנד) אונגעזעסען אונד, אין פּערפּאַסטעס ווי הייס. מיט דער אינדערע האַנען קאַנטאַראַנטען. דעס אונגייעזר נע. נען זיינען האַנען פּרעבּרעטען נישט נור נישט בּיזישעטע. הון, זאַנדערן מיטדעטעס אינע וועלטאַלעגענע נייס. אַלע דאַטשטאַנ נעגען דען מיטקאַפּאַראַטענען צו בּע. אַכטען. — וועגן יעדאַך אין אַלדעס אַללע דיא אַנגרי. אַנגע מאַכט אונד דייטשע ריכּסטאַגס. דאַס אַט אַפּ-מיטטיג קאַ-פּיטאַליזאַ (וועזענטליכּס). דיא אַן פון דיזע מאַסאַנטען. וועלכע דען אַנגעזעסענען בּע. דראַכטען. אונטערשטעצט ווערדען אַללעס. אַן טיפּס דיא אים אַטטיקע! דיעזעס פּרעסאַנס שפּטיזלידע (עפּטס. נעשטאַלטס) פּערפּאַסטענס דעס בּעגעגנזיטיגען בּיי. שאַנדעס מיט אַללעער דיעזעס-מאַכט אין אין

דיעזעס אַללעס זאַפּאַרט אין קראַפט. אונד דיא קרייגס. פּהרונג דער בּיזיטען האַנען קאַנטאַראַנטען ווייר אין דאַנן איינע נעמיינאַמט בּיז צום נעגיינאַמען פּיזיטעס. שלוס.

אַרטיקעל III.

דיעזער פּרעטאַ-זאַל, אין נעשאַפטס איינס פּרייער. לוכען בּאַראַקטערס. אונד אים יעדע מיטרישענע אומטאַ. שליעסען, אַן בּיזיטען האַנען קאַנטאַראַנטען נעדרעס נע. האַלטען אונד אייגער דרייטען מאַכט נור אין אייגאַ. שאַפטענסטס בּיזיטע מחילע אונד נאַך מאַכטאַנד שעזיי. אַללער אייגענונג מיטגעטהיילט ווערדען. — בּיזיע האַנען קאַנטאַראַנטען נעבען דען נאַך דען בּיא דער (צוויי-קאַזער-) בּעגעגנונג אין אַלעקסאַנדריאַ אייגענשעפטענען נעזינגונג. נען דעס קראַיעס אַלעקסאַנדער דער אַדמיראַל דער. דאַס דיא דייטשענען יזאַלאַנדס זיי אלס בּעדראַלד פיר. דאַס אין וויזלליכּקייט נישט עדוזיזען ווערדען. אונד דאַ. דיא אין דיעזעס נוזנדע צו אייגער מיטטהיילונג פיר עשעט קיינען אַנלאַס. אַללעס דיך אבער דיעזע האַפּטזאַכּ. אַנדערע ווערדען אַן אייגע אַרטיקעל-נע. כע עזייזיזן. זאַ ווייזדע דיא בּיזיטען האַנען קאַנטאַראַנטען. שען נון אלס אייגע אַפּלוס דער אַדמיראַל אַלעקסאַנדער. מיגרעסטעס פּערטיריכּ. דאַי. בּיי אַ פּיזשעאַרזיגען. דאַס דיא אייגען אַנגריפ אויף אייגען אַל אייגען. אלס נעגען בּיזיטע בּעדיטעס. בע. טראַכטען מוסטען!

אויסקור דעסטען האַבען דיא בּעאַללאַכטעזען דיע. זען פּרעטאַ אייגענאַכטס אונעשיטיגען אונד אייהע וואַפּפען בּיזיטעריזיק.

נעשעהען צו ווען אַם 7. אָקטאָבער 1879.

אַדראַס.

הייזרך VII. ריינס.

פּאַסטען ווער פאַר אַלדעס דען אַדמיראַל דיע. דער דייא אַרטיקעל צוואַס שאַפטער אינס אויזנען!

אין דעם ערסטען אַרטיקעל עדהט קאַר. הערפאַר, דאַס דאַס בּיזיטס צווישען עסטערייכ. אונגאַרן אונד דייטשלאַנד אויסשליעסלעך נור נעגען רוסלאַנד נעשלאַסען ווערדע. דאַך האַט דאַס בּיזיטס וועכאַס נעטס דער צוויעך אייגעס עזעיגנה. מען אַנגרעפפס נעגען בּלוטלאַנד. דאַס נאַכעע אוזס אים נעגענשטהיילע נור אין שטעד. בּיזיטס. וועלכעס דיא בּעשטעמטע עגאַהלס. דאַס אים אַלדע אייגענס דער בּיזיטען עבען אַפּן רוס. לאַנד אַנגעגריפפען ווערדען אַללעט. אַללע בּיזע דער אַנגרי. פּפען ווערדען אַללעט אַנגעגריפען רוס. שען אַנגריפ „מיט דער נעזאַמטסטן קריגס. מאַכט". אהרער ריכּע בּיזישעטהען. — אונד דען פּרינ. דען נור נעטיינזאַס אונד אַבעראַיינ. שטימענד אַבזשליעסען! — דייזער ערס. אַס אַללע אונזערע מאַנאַרכּיע אַן רוסלאַנד זוי. נען בּולגאַריען אַיער אים ערענער אייגעס אונדערע. נרינדע אַנגעגריפפען ווערדען אַללעט, דייטשלאַנד פּערפּאַסטעס אַזאַ. אונס „מיט דייזער נעזאַמטסטן קריגס. מאַכט" בּיזישעטהען! — דייזער פּונקט. מאַכט אַן אַרטיקעל אַן אַלדעס בּעדיזהענדעס מאַכטען.

אין דעם צווייטען אַרטיקעל עדזעהען ווייר אַלגעמעדס: ווען אייגען דער בּדען פּערבּיב. דעשען ריכּע עבען נישט פאַן רוסלאַנד, זאַנדערן פאַן אייגען נאַכּטען נעגענער אַנגעגריפפען ווערד. דען אַללעט, זאַ אים דער אינדערע פּערבּינדעטע נישט נור נישט בּיזישעטע. נעגען דייזען אַנגרי. פּפען ווערדען אַללעט זיך. דאַך רוסלאַנד אויז זיעטע דייזעס אַנגרי. פּפענדען נעג.

איין איבערראשענדעס עראייגניס.

דאס בּיכּלעך צווישען אינדערעד מאָראַיטיש אונד דייטשלאַנד.

דיא איבערראשענדע איינדרוקס, אין וועלכע דיא נעזאַמטסאַכען דער דייטשעראַט פון אַ. דיזען פּרייסאַנד, 6 אדר. בעגעסס, פערזיכטיג וואר. דיי איזט נעראַדעזו אונבעשרייבלך. דאס אונגאַ. רישע אמסטס-בלאַטס: „Budapesti Közlöny" וועלכעס בעזאַמענדעלך עדיען מאַנ אלס „מאַרגען-בלאַטס" עדיען מוס, איזט נעמעהר אַפּ-יזען אַ פּרייסאַנד. דאס עדיס. שטאַמל ווייס דיינעס בעשעדענען, איך אלס „אבענד-בלאַטס" עדיען מעגען. שאַן דיעזער אומשטאַנד אַלליין דיא אייזרע דיז. דאס דיזעס בלאַטס עזשיאַס אונ. נעזאַנדבעס עזשטאַלטס. דיססעס מיטטהיילונג אום אירענער אינגס נעזונדע אינאַלטשעבבאַר! אין דער טהאַט עזנטהעלט דיזעע אבענד-אויסגאַבע דעס אמסטס-בלאַטעס נעטס נעריינגערטס אלס דען בּיז. דער נעדיכט נעזאַמלעטעזען אַרטיקעל אונד אַבער דאס אַט 7. אָקטאָבער 1879 נעשאַפענעע בּיכּלעך בּיזיטס עס. טערריס-אונגאַרן אונד דעס דייטשען ריכּע. דיזער דורך אַללע 9 אַהרע עדיס נעהאַלטענע פּרעס. טיאַ עדיטיע נון צו גלייכער שטונדע אין בּרעסלאַו, וויען אונד בּרינא-פעסט. נאַכדעם נון דאס בּיכּלעך אמסטס-בלאַטס: „דער ריכּס-אַנצייגער" אונד דאס „וועכנער אמסטס-בלאַטס: „דיא אבענד-אמסטס" עבען שטעטס אלס אבענד-בלאַטער-ערשיין. מיטטעל איך פאַס אונגאַרישען אמסטס-בלאַטעס: „Budapesti Közlöny". דיעססאַר אמסטס-בלאַטס-ווייז אינגז אבענד-אוסגאַבע. אַפּ-אַרבייטעט ווערדען. דאס אַט דיזעס דאַכּ-ווייסטיג שטאַמטס-אקטענשטיק אין וויען אונד בּערלין אים עזיכערלך אַ-דיזער פּרעס. פּענעשטיג ווערדען. אלס אין בּריא-פעסט! ווי זאַר. לון פאַר אַרדעס דיזעס אכטען-שטיק. ווילכעס מיט אַללעס רעכטע דען טשעל „פּיזיטרענס-פּע. טיאַ" פּערדיזעס. אונדערען נעשאַפטעזען לעזערן אין אַפּאַרטען מטטהייל. מיט וועכנאַכסטנס דער שטוזאַס לאַנגאַפּטיגען אַרטיקעל-נעזעטצעס אונד אַבער. אַרטיקעל אונד אַרטיקעלן. מיט וועכנאַכסטנס דער. אַנגעלעגענהייט אונד אַרטיקעל-נעזעטצעס אונד אַבער. אַרטיקעל אונד אַרטיקעלן.

אַרטיקעל I.

אַללעס ווידער פּערהאַפּטען אונד נעגען דען אויס. ריכּטען אונזעס דיעזער בּיזיטען האַנען קאַנטאַראַנטען (פּער. טראַגס-לייטערען). אייגענס דער בּיזיטען ריכּע אין דייטשלאַנד אונד אַנגעזעהן ווערדען, וו זיי דאַ דער האַנען קאַ. טאַראַנטען פּערפּאַסטעס. אינאַנדער מוס דער נעזאַמטס. שען קרעגס. מאַכטס אַזאַרער ריכּע בּיזישעטהען אונד דעמנאָכּס דען נור נעמעזאַגס אונד אַבער. אַרטיקעל אונד אַרטיקעלן. מיטגעטהייל צו שעפטען.

אַרטיקעל II.

ווידער אייגער דער האַנען קאַנטאַראַנטען שהיילע אין אייגער אַנדערען מאַכט (דאס היסס: נישט אין דייטשלאַנד) אונגעזעסען אונד, אין פּערפּאַסטעס ווי הייס. מיט דער אינדערע האַנען קאַנטאַראַנטען. דעס אונגייעזר נע. נען זיינען האַנען פּרעבּרעטען נישט נור נישט בּיזישעטע. הון, זאַנדערן מיטדעטעס אינע וועלטאַלעגענע נייס. אַלע דאַטשטאַנ נעגען דען מיטקאַפּאַראַטענען צו בּע. אַכטען. — וועגן יעדאַך אין אַלדעס אַללע דיא אַנגרי. אַנגע מאַכט אונד דייטשע ריכּסטאַגס. דאַס אַט אַפּ-מיטטיג קאַ-פּיטאַליזאַ (וועזענטליכּס). דיא אַן פון דיזע מאַסאַנטען. וועלכע דען אַנגעזעסענען בּע. דראַכטען. אונטערשטעצט ווערדען אַללעט. אַן טיפּס דיא אים אַטטיקע! דיעזעס פּרעסאַנס שפּטיזלידע (עפּטס. נעשטאַלטס) פּערפּאַסטענס דעס בּעגעגנזיטיגען בּיי. שאַנדעס מיט אַללעער דיעזעס-מאַכט אין אין

Wrenchenke

ווערטה פֿאָן מעהרערען מילליאָנען רעפּרעזענטירטע, זאָנדערן נאָך עקסטרא איינע מילליאָן באאר, צור דעקונג דער שפּעזען, וועלכע דיא ערהאלטונג דיעזער בילדער-זאמלונג ערפֿאָרדערט. — אלס פֿאָר עטווא צוויא יאהרען באראָן קארל פֿאָן ראָטה-שילד אין פֿראנקפֿורט אם מאין שטארב, ווארדע זיינע, פֿיעלע מילליאָנען בעטראגענדע קונסט- אונד בילדער-זאמלונג אלס „אָפֿפֿענטליך" ערקלאָרט, דיא נונמעהר יעדער קונסט-פֿריינד בעזיכטיגען קאנן! זאָ לאנגע ער לעבטע, דורפֿטע ניעמאנד דיא האלּ-לען בעטרעטען, אין וועלכען דיעזע קונסט-שאָטצע אונטערגעבראכט זינד! — מאן ברויכט אלזאָ ניכט צו זאָרגען! פֿיר זאָלכע געגענשטאָנדע האבען אונזערע רייכען, ווענן זיא אויך עבען קיינע ראָטה-שילדס זינד, איממער געלד אין היללע אונד פֿיללע!

• (פֿערקעהרס-שטאָרונגען.) דיא דירעקציאָן דער זיד-באהן פֿערזענדעטע אם 1. דיעזעס דיא פֿאָלגענדע אנצייגע: דעס געסטערן טאגס-איבער אנהאלטענדען שנעע-פֿאללס איזט היינטע נאכטס אין שטארקער נאָרד-שטורם געפֿאָלגט, וועלכער זאָממטליכע איינשניטטע אין דען שטרעקען בודא-פעסט-קאניזשא אונד שטוהלווייסענבורג-אָ-סאָני פֿערוועהטע אונד אויך זעהר פֿיעלע טעלעגראַ-פֿען-זיילען אויף דיעזען שטרעקען אומוואַרף. טראָטצ-דעם אין דען געפֿאָהרדעטען איינשניטטען אונאונ-טערבראָכען דער שנעע אויסגעשויפֿעלט ווארדע, קאָנטען וועגען דעם אנהאלטענדען שטורמעס דיא שנעע-הינדערניססע אייך מיטטעלסט שנעע-פֿפֿליגע ניכט בעזייטיגט ווערדען, אונד מיסטע אין דען שטרע-קען בודא-פעסט-קאניזשא אונד שטוהלווייסענבורג-אָ-סאָני ביז אויף ווייטערעס דער געזאממטפֿערקעהר איינגעשטעללט ווערדען. אויף דען שטרעקען קא-ניזשא-שטיינאמאנגער, קאניזשא-באַרטש אונד קא-ניזשא-פֿאַגערהאָף, וואָ דער שנעע-שטורם מיט גע-רינגערער העפֿטיגקייט וויטהעטע, ווירד דער פּערזאָ-נענצוגס-פֿערקעהר מיט פֿאָראנגעהענדען שנעע-פּפֿליגען אייפֿרעכטהאלטען, יעדאָך מיסטע דער פֿראכטענצוגס-פֿערקעהר אין דיעזען שטרעקען זיס-טירט ווערדען. זאָבאלד דיא העפֿטיגקייט דעס שטור-מעס נאכלאָסט, ווירד דער פֿערקעהר אויף אללען שטרעקען וויעדער איפֿגענאָממען ווערדען. — וועגען נייערליכער שנעע-פֿערוועהונג מיסטע אויף דען ליניען זאקאני-ראָמבאָיאר-באטטעסעק אונד גיאָס-וואַרדיין-פּישפּאָקי-מיהאליפֿאלווא דער אונגארישען שטאאטסבאהנען דער פֿערקעהר גאנצליך איינגע-שטעללט ווערדען. אויף דען איבריגען שטרעקען פֿערקעהרען דיא ציגע, יעדאָך מיט פֿערשפּאָטונג פֿאָן דורכשניטטליך 3 שטונדען. — אויף דעם בודא-פעס-טער באהנהאָפֿע דער פּריווילעגירטען עסטערייכיש-אונגארישען שטאאטס-איזענבאהנ-געזעללשאפֿט איזט דער געסטריגע איילצוג אויס אָרשאָווא מיט 4 שטונדען, אונד דער פּערזאָנענצוג אויס טעמעשוואַר מיט 7 שטונדען פֿערשפּאָטונג היער אנגעלאנגט. — אויס קאשוי ווירד טעלעגראפֿיש בעריכטעט: דיא בודא-פעסטער ציגע פֿערקעהרען זייט געסטערן ניכט. דיא פֿערקעהרס-שטאָרונגען זינד וויעדער זעהר בעדייטענדע.

• (דיא צאָרטליכקייט איינעס אלטען קינדעס.) אם 1. דיעזעס פֿאָרמיטטאגס טרוג זיך אויף דער בודא-פעסטער קעטטען-בריקע איין אויפֿרעגענדער פֿאָרפֿאלל צו. איין אלטער מאנן וואר אים בעגריפֿפֿע, אויף דאס בריקען-געלאָנדער צו שטייגען, אום דורך איינען שפּרונג אין דיא דאָנוי דען טאָד אין דיא וועללען צו זוכען. דער עבען דעס וועגעס קאָממענדע רייכסטאגס-אבגעאָרדנעטע, דר' אלעקסאנדער אָרסאגה, בעמערקטע דיעזעס פֿאָרהאבען, ער איילטע שנעלל הערביי אונד גע-לאנג עס איהם אים לעטצטען מאָמענטע, דען גרייז ביי דען קליידערן צו ערפֿאססען אונד פֿאָם טאָ-דעס-שפּרונג צוריקצוהאלטען. דער לעבענסאיבער-דריססיגע ווארדע זאָדאנן פֿאָן איינעם קאָנשטאב-לער צור שטאדטהויפּטמאננשאפֿט געבראכט. היער גאב ער אן, יאָהאנן מערגעשי צו הייסען, 84 יאהרע אלט צו זיין, אין דער סאליטער-גאססע נומ' 6 צו וואָהנען, אונד זיך דורך „בעטטעל" צו ערהאל-טען. אלס גרונד זיינער טהאט גאב ער אן, דאס ער פֿיר זיינע עלטערן — דער פֿאטער צאָהלע 115, דיא מוטטער 110 יאהרע — צו זאָרגען האבע, אונד דיע-זער פֿערפֿפֿליכטונג אין דער יינגסטען צייט ניכט נאכקאָממען קאָננטע! — דיא פֿאָליציא ווירד זיך איבער דיא ריכטיגקייט דער אנגאבען דעס מאננעס געוויססהייט פֿערשאַפֿפֿען אונד דאס ווייטערע פֿער-אנלאססען.

• (ניהיליסטישעס רויב-אטטענטאט.) אויס באטום ווירד איבער איין ניהילים-טישעס רויב-אטטענטאט בעריכטעט: דער קאססיער דער טראנס-קויקאזישען איזענבאהן, א' סידאָ-ראָוו, ווארדע נעמליך פֿאָן צוייא אלס קאָנדוק-טערע „פֿערקליידעטען" ניהיליסטען מיט דאָלכען אין דער האנד איבערפֿאללען, טאָדטליך פֿערוואונ-דעט אונד בעריובט. דיא רייבער נאהמען 12,000 רובעל מיט. איינער דער אטטענטאָטער, נאמענס ראנגאָזין, ווארדע פֿערהאפֿטעט. דאס געראובטע געלד האטטע זיין פֿליכטיגער גענאָססע מיטגענאָמ-מען. ראנגאָזין בעקענט זיך צו דער „רעוואָלו-ציאָנאָרען פארטייא" אונד געשטאנד אויך, דאס דער רויב צו „ניהיליסטישען צוועקען" איבגעפֿיהרט וואור-דע. (דאס זינד נאָך גאנץ סאָלידע ניהיליסטען, דיא איינען „אָרדען" פֿערדיענען. אנדערע ניהיליסטען ריכטען יא איהרע מאָרד-וואפֿפֿען דירעקט אויף דען ארמען צאר!)

ב"ה

מאן דלבש מרא ילבש מדא!

הננו מתכבדים בזה להודיע שכבוד הרב הגאון המפורסים וכו' כקש"ת מוה' אלעזר רעו ני' אבד"ק וריים בק"ק אונגוואר הואיל בטובו לקבל עליו עול משמרת הק' דהי"ת נשיא כוללנו, למלאות מקום הגאון הנשיא מוה' חיים צבי מאנהיימער זצ"ל. והנהו מוכן לקבל כסף נדבות מנבאי כוללנו ונדבות היחידים להעלותם ירושלימה למחית אחינו אבותי כוללנו — והננו מגישים להגאון הנשיא הנזכר בשם כל בני כוללנו תודה וברכה, וחותמים בתפלה, כי יאריך ד' ימיו על כסאו להגדיל תורתנו הק' ולהאדירה ולחזק הדת והאמונה הטהורה עד כי יבוא שילו בב"א.

פעה"ק ירושלים תו"ב ח' שבט תרח"ם לפ"ק.

טובי ומנהלי כולל עסטערייך-אונגארן, באהמען, וכו'

נאם טובי' ארי' גאלדבערגער,

נאם משה נחום בהר"ם ז"ל וואלרעגשטיין.

פֿערלאָזונג.

סעריען-ציהונג דער 1860-ער שטאאטס-לאָזע.

ביא דער אם 1. דיעזעס שטאטטגעהאבטען סעריען-ציהונג דער 1860-ער שטאאטס-לאָזע ווארדען פֿאָלגענדע סעריען געצאָגען: 191 340 380 593 6.5 61 1032 1186 1386 1292 1497 1584 1687 2 05 2 2 2401 1655 2715 2762 2785 2-2 2926 3067 3050 3060 3522 3618 4108 41-6 4 99 4469 4589 4676 4742 4827 4917 5198 5519 ,5550

(שוס פֿאָלגט.)

ציהונג דער סאנקט-שטעפֿאָן-לאָזע.

ביא דער געסטערן פֿאָרגענאָממענען פֿערלאָזונג, וועל-כע היימש נאך פֿארטגעזעטצט ווירד, פֿיעל דער הויפּטטרעפֿ-פֿער מיט 50,000 גולדען אויף נומ' 21058, דער צווייטע טרעפֿפֿער מיט 5000 גולדען אויף נומ' 61463; פֿערנער גע-וואנגען יע 250 גולדען נומ' 41492, 60844; יע 200 גולדען נומ' 3136, 34400, 60200; יע 120 גולדען נומ 3973, 6742, 11253, 12316, 93203, 25984, 42113, 48879, 62299, 69618, 72474, 78448, 79408.

ציהונג דער איטאליענישען קרייץ-לאָזע.

ביא דער אם 1. דיעזעס שטאטטגעהאבטען ציהונג דיעזער לאָזע ערגאב זיך פֿאָלגענדעס רעזולטאט: סעריע 2663 נומ' 34 געווינגט 50,000 לירע, ס' 6567 נומ' 19, ס' 9456 נומ' 40 יע 2000 לירע, ס' 3315 נומ' 46, ס' 6558 נומ' 35 יע 1000 לירע, ס' 3984 נומ' 43, ס' 11487 נומ' 17 יע 500 לירע. פֿערנער ווארדען פֿאָלגענדע טילגונגס-סעריען גע-צאָגען: 1577 1637 1742 2959 4235 4589 5142 6119 8249 9116 9120 ,10655.

בריעפֿע דער רעדאקציאָן.

הערין י' ראָזענב' אין ה': ווענן מאן זיך ניכט מעל-דעט, קאנן דיא מיליטאָר-טאקסע שטראפֿווייזע ערהאָהט ווערדען. — להמופלג מוה' י' ור' אין ב'-ר': 1) דיא נעל-דער דער אָרמס-געמיינדע ווירד פֿאָן דער קאָמיטאטס-, ניכט אבער פֿאָן דער שטייער-בעהאָרדע קאָנטראָלירט; 2) גראף סעטשעני איזט האנדעלס- אונד אקערבוי-מיניסטער, דער יעדאָך שאָן זייט וואָכען וועגען קראָנקליכקייט ניכט אין דער הויפּטשטאדט, זאָנדערן אויף זיינעם גוטע ווילט. פֿאָן „אודיענצען" קאנן אלזאָ קיינע רעדע זיין. דאגעגען קאנן מאן מיט דעם שטאאטס-סעקרעטאָר, דר' מאטלעקאָוויטש, דער דיא איינגענטליכע זעלע דיעזעס מיניסטעריאומס איזט, מאָגליך שפּרעכען; 3) דער רייכסטאגס-אבגעאָרדנעטע דר' ארטהור יעללינעק וואָהנט: עליזאבעט-פלאטץ 19. דער פֿפֿער-דעבאהנ-דירעקטאָר איזט זיין ברודער אונד הייסט היינריך יעללינעק; 4) דער געברויך פֿאָן „חותן" אונד „חם" צור בע-צייכנונג דעס שוויעגער-פֿאטערס איזט קיין וויללקירליכער אונד דירפֿען דיא ביירען אויסדריקע ניכט מיטאיינאנדער פֿערוועכסעלט ווערדען, דא מיט „חותן" דער שוויעגער-פֿא-טער דעס מאננעס, מיט „חם" דאגעגען דער שוויעגער-פֿאטער דעס ווייבעס בעצייכנעט ווירד. דוק ותמצא כי כן הוא! -- הערין ג' ליבערמ' אין ב': ניכט נעצאָגען.

לאָטטאָ-ציהונג פֿאָם 1. פֿעבער 1888.

הערמאננשטאדט:	85	43	66	62	70
פּראג:	15	54	66	2	67
לעמבערג:	76	24	11	16	47

וויכטיג פֿיר רעגאליען-פּאָכטער.

רום, סליוואָוויטץ, טרעבער, לאגער - בראננטוויין, ליקאָרע אונד אללע גייסטיגען געטראָנקע ערצייגט מאן אויף קאלטעם וועגע אָהנע אפּפּאראטע מיט מיי-נעם פּראָמיאירטען עססענצען אונד אָטהערישען אָלען אויזוו.

Arnold Watterich, Budapest,
VII., Tabaksgasse Nr. 1, „Huszárház" vis-a-vis dem israelitischen Tempel.

מאניפּולאציאָנס-ביכער אונד פּרייז-ליסטען אין אללען שפּראכען גראטיס! עמפּפֿעהלע פֿערנער: ווערמוטה - עססענץ, ענטזייערונגס - פּולווער, וויינ-קלאָר-פּולווער, גליצערין, הויזען-בלאזע אונד מיטטעל 2—10 געגען אללע ווייג-קראנקהייטען.

מצבות
ארנאָלד קאָהן'ס
גראבשטיין-לאגער

בודאפעסט, וויטצנערשטראססע 14 נעבענאיבער דער ראדיאלשטראססע, אונד לאנדשטראססע אים אָרצישען הויזע.

עמפּפֿעהלט ז... אללען יענען, וועלכע דיא טרויריגע פֿפֿליכט דעם גראבשטיין-זעט-צענס צו ערפֿילען האבען. זעהר שאָנע גראבשטיינע אים מארמאר אונד גראניט א... קאָרעקטע גרא-... זעהר שאָנע שריפֿטען מיט עכ-טער פֿערגאָלדונג, ווערדען בעס-טענס אויסגעפֿיהרט.

(אם שבת אונד יו"ט איזט געשפּערט.)

איינע נייע ערפֿינדונג

האט נאָך ניע אים לעבען זאָ פֿיעל גערעכטע בעוואונדערונג ערדענט, אלס דיא דורך דען פֿינדיגען קאָפּף דעס ענגלישען קונסט-מעכאני-קערס, הערין מארסטאָן, קאָנשטרואירטע, פֿיר אללע שטאָפֿפֿע נעאיינגנעטע פּראקטישע

אוניווערזאל-נאָהמאשינע

דיעזע לייסטעט ביא יעדער נאָה-ארבייט פֿאָרצינליכע דיענסטע.

זיא נאָהט אָהנע אונטערשיעד אללע שטאָפֿפֿע. זיא איזט דוערהאפֿט אויס שטאהל אונד אייזען. זיא איזט איינ-פֿאך אונד לייכט צו האנדהאבען. זיא ווירד פֿאָללקאָממען ארבייטספֿאָהיג געליעפֿערט. זיא בעדארף פֿאסט ניע איינער רעפּאראטור.

קאָסטעט קאָמפּלעט **fl. 5.50**

דיא מאשינע האט איינע פֿאָררייכטונג, דאס דיא נאדעל ביים נאָהען ניע ברעכען קאנן, אונד איזט אין יעדער ארט זעהר פּראקטיש, יעדערמאנן קייפֿע זיך זאָפֿאָרט דיע-זע וואונדערבארע אוניווערזאל-נאָהמאשינע אָהנע פֿאָראורטהייל, דענן איך געבע יעדען זאָפֿאָרט דען בעטראג צוריק, ווענן דיא מאשינע ניכט ארבייטעט. — בעשטעללונגען ווערדען געגען פּאסט-נאכנאהמע ער-לעדיגט, אונד זינד איינציג אונד אללייגן צו ריכטען אן:

Fekete's Fabriks-Depot neuer Erfindungen
Wien, Margarethen-Wehrgasse 13/90.
„Zur ungarischen Krone".

Budapest 1888 Druck und Eigenthum v. MORITZ BURIAN. Für die Redaction verantwort'ich M. EHRENTHEIL.

זאָ בערויערן וויר אויפריכטיג, דאס דער רייכע באראָן פאָן איינגען לייטען זיך פאָרמליך „בייא דער נאזע" הערומפיהרען לאָסט. וויל באראָן הירש זיינען ארמען גלויבענסברידערן ווירקליך ביישטעהען, זאָ זאָרגע ער דאפיר, דאס זיא ניכט דען ברוטאלסטען פערפאָלגונגען אויסגעזעטצט זינד, אונד דאס זיא „בראָד" אים הייזע האבען! מיט „ראבבינערן" ברויכט ער דיא יודען ניכט צו פערזאָרגען. נאמענטליך גאליציען בעזיטצט גראָסע אונד בעריהמטע ראבבינער, וויא זאָלכע אונזערע מאָדערנען ראבבינער-סעמינארע געוויס ניע אונד נימטער הערפאָרברינגען ווערדען! דיעזער פלאן דעם באראָן הירש איזט איין אום זאָ אונגליקליכערער, אלס ער נור געאייגנעט איזט, דיא צוויעטראכט, דיא אונטער דער יודענהייט גאליציענס אָהנעהין הערשט, נאָך וועזענטליך צו שטייגערן! דיא פארטיי-קאָמפפע האבען דעם יודענטהומע לידער בערייטס זעהר עמפפינדליכע וואונדען געשלאגען. עס וואָרע מיטהין האָכסט טרויריג, ווענן באראָן הירש, וואָהל אונבעוואוסט, דורך זיינע „מילליאָנען" פיר דיעזע פארטיי-קאָמפפע נייען צינדשטאָפף ליעפערן זאָללטע!

* (700 רומאָניש-יידישע פאמיליען.) דאס „בוקארעסטער טאגעבלאטט" מעלדעט: „700 יידישע פאמיליען אין יאססי האבען זיך ענטשלאָססען, נאך בראזיליען אויסצוואנדערן. זיא זינד פאָם באראָן הירש היעפיר מיט דער נאָטהווענדיגען אונטערשטיטצונג פערזעהען ווארדען. דיא אויסוואנדערער בעאבזיכטיגען, זיך דאָרט דער לאנדווירטהשאפט צו ווידמען; זיא ווערדען דאָרט גרונדבעזיטץ, אקערגעראָטהע אונד פיעהשטאנד פאָרפינדען!" (וויר פירכטען זעהר, דאס דיעס איינע נייע געבאקענע ליגע איבער באראָן הירש זייא! זאָללטע דיא מעלדונג זיך יעדאָך בעוואהרהייטען, זאָ איזט דיעזעס פאָרהאבען געוויס פערדיענסטליכער, אלס דיא ערריכטונג איינעס ראבבינער-סעמינארס פיר דיא יודען אין גאליציען!)

* (איין נייער אונגאריש-יידישער קאָנגרעס.) דער רייכסטאגס-אבגעאָרדנעטע דר' אוללמאנן שיינט פיר דיא פערשיעדענען געגענשטאָנדע, דיא אים אונגארישען פארלאמענטע צור פערהאנדלונג געלאנגען, קיין בעזאָנדערעס אינטערעססע צו העגען. דער מאנן פערטרייבט זיך דאהער דיא צייט מיט יידישען פראגען, פאָן דענען ער לידער אבסאָלוט ניכטס פערשטעהט. ער שלאָגט נעמליך אין איינער אונגארישען „בראָשירע" פאָר דיא איינבערופונג איינעס „נייען יידיש-אונגארישען קאָנגרעססעס", דאמיט דיא געזאמטע-יודענהייט אונגארנס צו איינער איינהייטליכען קאָרפערשאפט זיך אָרגאניזירע, דא נור אין דיעזעם פאללע דיא רעציפירונג (געזעטצליכע אנערקעננונג) דער יידישען קאָנפעססיאָן בײם רייכסטאגע ערווירקט ווערדען קאָנגטע. דער הערר „פראָעקטאנט" מיינט, דאס אללע געמיינדען, אָהנע אונטערשיעד דער פארטיישטעללונג, דיעזען קאָנגרעס אום זאָ עהער בעשיקען קאָנגען, דא דערזעלבע יא נור איינע אדמיניסטראטיווע, ניכט אבער איך איינע רעליגיאָזע איינהייטליכקייט אנשטרעבען זאָלל! — הערר דר' אוללמאנן שיינט, דיא יידישען פראגען אין אונגארן בעטרעפפענד, ניכטס געלערנט אונד ניכטס פערגעססען צו האבען! אויך דער ערסטע אונגאריש-יידישע קאָנגרעס בעטהייערטע יא, אללען רעליגיאָזען פראגען ענטשיעדען פערנע בלייבען צו וואָללען אונד נור איינע אדמיניסטראטיווע אָרגאניזאציאָן אנצושטרעבען. אללײן דיא אָרטהאָדאָקסען יודען ווארען קלוג גענוג, זיך פאָן זאָלכען לעערען פראזען ניכט טיישען צו לאססען. מאן וויים גאנץ גוט, דאס דעריעניגע, דער אן דער שפיטצע דער פערוואלטונג שטעהט, גלייכצייטיג אויך דיא מאכט בעזיטצט, אויף דיא געשטאלטונג דער רעליגיאָזען פערהאָלטניססע אין דען איינצעלנען געמיינדען איינען ענטשיידענדען איינפלוס צו איבען. אוס דיעזעם גרונדע פערוואָרפען דיא אָרטהאָקסען יודען זיינערצייט דיא קאָנגרעס-שטאטוטען אונד קאָנשטיטואירטען זיך צו איינער בעזאָנדערען קאָנפעססיאָנעללען קאָרפערשאפט. — אונד דאָך גלויבט דר' אוללמאנן, דאס דיא אָרטהאָדאָקסען יודען איהרע קאָנשטיטואירונג אויפגעבען אונד איינען נייען אונגאריש-יידישען קאָנגרעס בעשיקען ווערדען! וועלכע לאָכערליכקייט! — דא זינד דיא הערען פאָן דער קאָנגרעס-קאנצלייא ענטשיעדען געשיידטער. דיעזע האבען נעמליך אן זאָמטליכע איזראעליטישען געמיינדען דעם לאנדעס איין „צירקולאר" פערזענדעט, וואָרין געגען „איבעראיילטע שריטטע" געוואָרנט ווירד. דיא קאנצלייא דריקט דיא האָפפנונג איס, דאס ווענן איינמאל דאס מאטריקען-וועזען אים גאנצען לאנדע ענדגילטיג גערעגעלט איזט, דיא רעגירונג עס ניכט אונטערלאססען ווירד, דעם רייכסטאגע איינען געזעטצ-ענטוואורף וועגען „רעציפירונג" דער יידישען קאָנפעססיאָן צו אונטערברייטען! (אויך וויר ווינשען געוויס אים פאָללעם הערצען דיא געזעטצליכע אנערקעננונג דער יידישען קאָנפעססיאָן; דאָך מיססען וויר געגען דאס אונגליקליכע פראָעקט איינעס נייען „אונגאריש-יידישען קאָנגרעססעס" ענטשיעדען פראָטעסטירען. לײדער בלוטעט דיא אונגארישע יודענהייט נאָך אימטער אוס אונצאָהליגען וואונדען, דיא איהר דער ערסטע קאָנגרעס געשלאגען האט!)

* (געהיימע יודען אין שפאניען.) דער „ישורון" ענטנימטט דעם העברעאישען בלאטטע „הצפירה" פאָלגענדען בעריכט איינעס הערן, נאמענס א' א' פערל, איבער זיינע רייזע-ערלעבניססע אין שפאניען: „אין דער שפאנישען שטאדט מאלאגא טראף איך דען איינציגען דאָרט זייט אכט יאהרען וואָהנענדען יודען, הערן גאבאי, וועלכער יעדאָך דאָרט אלס פראנצאָזע אונד ניכט אלס יודע גילט. — דערזעלבע איזט איין פראָממער אונד אין דער יידישען וויססענשאפט בעוואנדערטער הערר. פאָן דיעזעם ערפוהר איך דיא פאָלגענדע בעמערקענסווערטהע טהאטזאכע; ער ערצאָהלטע מיר: פאָר עטווא זעכס מאָנאטען בעפאנד איך מיך אין געשאָפטליכען אנגעלעגענהייטען אין איינער האפענשטאדט אין דער נאָהע פאָן בארצעלאָנא אונד ווארד פאָן איינעם מיינער דאָרטיגען געשאָפטס-פריינדע צו טישע געלאדען. איך נאהם דיא איינלאדונג אן, לעהנטע אבער דיא „פלייש-שפייזען" אב, אונטער דעם פאָרגעבען, דאס מיר אָרצטליכערזייטס דער גענוס פאָן פלייש אונטערזאגט זייא! — באלד דאראויף זוכטע מיך דער דעם הויזע בעפריינדעטע ערסטע שטאדט-גייסטליכע אויף. דיעזער פראגטע מיך, ווארום איך דענן איינגענטליך קיינע „פלייש-שפייזען" געניעסע? דאס „אָרצטליכע פערבאָט" קאָננע וואָהל ניכט וואהר זיין, דא איך דאָך וואָהל איין געזונדעס אונד קראָפטיגעס אויסזעהען האבע. ער זאגטע: „געבען זיא דאָך דען וואהרען גרונד אן! זיא ענטהאלטען זיך דעסהאלב דעם פלייש-גענוססעס אין דער פרעמדע, וויל זיא יודע זינד. — ער פיהרטע מיך הינרויף אין זיין הויז אונד זאגטע: איך מאָגע זיין רעגעלמאָסיגער גאסט זיין, דא איך בייא איהם אין פאָללער רוהע פלייש געניעסען קאָננע. ער צייגטע מיר אין איינעם געמאכע זיינער וואָהנונג: ציצית, תפלין, מזוזות, איינע ספר תורה, דען „תלמוד" אונד זאָנסטיגע רעליגיאָזע וויססענשאפטליכע העברעאישע ביכער, זאָוויא ריטואל-מאָסיגע שלאכט-מעססער (חליף) אוזוו. ער צייגטע מיר אויך זיינען שטאממ-בוים, דער ביז אויף ר' יצחק אברבנאל צוריקרייכט! נון בעשוואָר ער מיך אבער, פאָן דיעזעם אללען ניכטס דער כריסטליכען בעפאָלקערונג צו פערראטהען!" — הערר גאבאי אייסערטע מיר געגעניבער דיא אנזיכט, דאס אין שפאניען נאָך איינע גאנצע אנצאהל פאָן „היימליכען יודען" וואָהנען; אָב דיעזע אבער פאָן „מאראננען" (שיינ-כריסטען) אבשטאממען, דאס לאָסט זיך ניכט בעשטיממען." — (זאָ וויט דער מערקווירדיגע בעריכט. וויר וויססען יעדאָך ניכט, וואָצו דיעזע „געהיימטהוערייא", נאכדעם הייטע אין שפאניען דיא יודען פרייא וואָהנען דירפען!)

* (אויך איין טהראָן-קאנדידאט!) בעקאננטליך מאכט דאָן קארלאָס אנשפריכע אויף דען שפאנישען טהראָן. וועגען דיעזעם מענשען זינד אין דעם אונגליקליכען שפאניען בערייטס שטראָמע פאָן בלוט געפלאָססען. נון ווירד אוס ווע-

---

„ניין, ניין! (אנטוואָרטעטע זיא שנעלל אונד וויא ערשיעקט) ניכט פאָר דער בעשטיממטען צייט. ווער וויים, וואנן איך ווידער איינמאל היער איינשפרעכע — אונד איך האבע דאס הויז דאָך ליעב געהאבט!" — דאנן זאה זיא איהן פריינדליך אן, שטרייכעלטע זיינע וואנגע אונד זאגטע רעכט מילד אונד צוטרויליך: „דאס מוסט דוא מיר ניכט פערדענקען, ליעבער שמחה, אויך דיין הויז זאָלל מיר ליעב ווערדען!"

עס קאמען האָכצייטס-גאָסטע העראן אונד הינדערטען דיא פאָרטזעטצונג דעם געשפראָכס. דיא פרויען דער נאכבארשאפט קאָננטען ניכט פיעל אונד ניכט לויט גענוג פאָן דעם גליק רעדען, דאס דיא ארמע חנה מאכטע.

„דאס פאססירט איינער ארמען ווייטווע זעלטען! (מיינטע דיא אלטע צפורה, איינע קליינע ציעמליך בעלייבטע פערזאָן מיט פערדראָכטיג געראָטהעטער נאזע), דאס זיא זאָ צו וואָהלשטאנד קאָממט! אבער פרייליך האט דיא חנה דאס גליק שאָן מיטגעבראכט, דענן דען יוסף מאָרטיירא, איהרען ערסטען מאנן, האָטטע אויך מאנכע אנדערע גערן גענאָממען!"

„אבער דאס מוס וואהר זיין (וואנדטע זיך יעטצט חנה קרויז אן דען ברייטיגאם), זיא בעקאָממען איינע גוטע פרויא, מיט דער זיא געוויס אויסקאָממען ווערדען; זיא איזט מילד וויא איין לאמם, אונד האט ניעמאלס איינען שטרייט געהאבט. אללעס וואס רעכט איזט!"

שמחה רייכטע דער אויספאללענד לאנגען אונד שטארקקנאָכיג געבויטען חוה קרויז לאכענד דיא האנד אונד ליעס זיך דיעזעלבע דערב שיטטלען. ער וואוסטע, דאס זיא אין דעם רוף שטאנד, איהרען מאנן צו פריגעלן, ווענן ער ניכט נאָך איהרער פפייפע טאנצען וואָללטע, אונד ווירדיגטע איהר לאָב איבער חנה אלזא אום זאָ מעהר.

„אימטער וויא עס זיין מוס (זאגטע דיא געשוואָטציגע חיה קרויז ווייטער) ווענן דער מאנן ליעדערליך איזט, מוס דיא פרויא איהם דיא שלעכטען געדאנקען אויסטרייבען. נא — דאס ווירד האָפפענטליך בייא איהנען ניכט נאָטהיג זיין!"

דיא אלטע לאה וואר אין איהרער ארט גאנץ ווייך געשטיממט, האטטע פאָרטוואָהרענד דיא ווייסע שירצע פאָר דען אויגען אונד ברוממטע: „אך! דוא מיין נאָטט! ווער האָטטע דאס געדאכט, אלס היער זאָ גראָסער גראם וואר איבער דען ארמען יוסף מאָרטיירא, אונד אלס נאכהער דער אלטע מאנן, זיין פאטער, היער אין דיעזער שטובע קראנק לאג, אונד איך בייא איהם וואכטע, אונד דיא יונגע חנה נאר ניכט וואוסטע, אָב זיא נון ווייטווע זייא, אָדער ניכט — ווער האָטטע דאס געדאכט! — אונד נון זאָלכע גראָסע האָכצייט מיט עססען אונד טרינקען פאָללויף, אונד דריבען איין שטאָטטליכעס הויז מיט דער שאָנען ווירטהשאפט, שיינען אונד שטאָללען, פיעה אונד פפערדען — דא ווירד דער קליינע קנאבע אללע טאגע רייטען קאָננען — יא וואָהל, דאס ווירד ער! אונד ווענן איך העריבער קאָממע אונד צום דאָקטאָר וויל, דאנן ווירד ער מיך ניכט אויף מיינען אלטען פיסען לויפען, זאָנדערן אנשפאננען לאססען, וויא איין גראָסער הערר! איך האבע איהן יא מאנכעסמאל אויף דען ארמען געטראגען!" . .

דאבייא קניעטע זיא פאָר דעם קליינען קינדע ניעדער אונד קיססטע איהם דיא האָנדע אונד שטרייכעלטע דער ברויט, נעמליך דער חנה, דיא קניע. — „גיין! דוא ווירסט קיין זעעמאנן (פלוידערטע זיא ווייטער צום קינדע), דוא ווירסט קיין זעעמאנן, וויא דיין פאטער! דאס וואססער האט קיינע באלקען, אונד מיין מאנן איזט אויך ערטרונקען, אלס איינמאל דאס באָט אומשלוג. אבער מיך האט הינטערהער קיינער הייראטהען וואָללען, אונד איך האבע מיר קיממערליך מיין בראָד פערדיענען מיססען — אך נאָטט!"

הנה איבערליעס יעטצט דער אלטען לאה דאס קליינע קינד אונד גינג צור טהיר הינויס אונד אום דאס הויז הערום, וואָ קיינער פאָן דען גאָסטען זיא שטאָרטע. זיא וואָרף זיך אין דען זאנד ניעדער אונד וועהרטע דען טהראָנען ניכט לאָנגער, דיא זיא זאָ לאנגע געוואלטזאם האטטע צוריקפרעססען מיססען. זיא מיינטע, עס נאר ניכט איבערלעבען צו קאָננען, פאָן איהרעם קליינען הויזע צו שיידען, אין דעם זיא איינסט זאָ גליקליך געוועזען וואר! עס איבערקאם זיא דער געדאנקע, דאס מאן אויך דעם טאָרטען טרייא זיין מיססע, ווענן מאן איהם רעכט געליעבט האבע, אונד וויעדער רעגטע זיך דער אלטע צווייפעל: איזט יוסף אויך ווירקליך טאָדט? זיא האָטטע גערן נור נאָך איינמאל אויף דען האָהען זאנד-בערג שטיינען אונד אויס'ס מעער שויען מאָגען, דאס זיין גראב זיין זאָללטע! אבער זיא קאָננטע ניכט הינויף, אָהנע פאָן דען האָכצייטס-גאָסטען געזעהען צו ווערדען, אונד זיא איבערלעגטע אויך, דאס זיא דען גוטען שמחה ניכט קראָנקען דירפטע, דער ניכט מיט איהר דען גראָסען שמערץ פיהלען קאָננטע. שאָן וואורדע עס אויך פאָר דעם הויזע לויט; מאן ליעף נאָך דעם אופער, אום דיא קאָהנע פלאָטץ צו מאכען, אונד ערקונדיגטע זיך, וואָ דיא ברויט געבליעבען זייא. . .

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

קריעגס-רוסלאנדען אונד טרוסבעס. - פאר שיעדענען מיט עראפאיישע אויר אונד אן נאכבעס שטלע איינגעלייסטע אונד נאנץ אריאפא אין מיעפא אויס. רעזולט אונד א